

toelichting gehouden door Birgit Kennis en Corinne Schauwe

Mensen ontmoeten elkaar. Bergen niet.

Mijn naam is Brigit Kennis en naast mij staat Corinne Schrauwen. We zijn allebei vrijwillig actief in KAV Kleur-rijk. Maar eerst moeten we wel bekennen dat we niet gewoon zijn om voor zo een bijzonder publiek te spreken.

Als we over KAV Kleur-rijk of over bi-culturele relaties moeten spreken zijn we meestal niet te stoppen.

Het was voor ons ook een nieuwe invalshoek om naar ons leven te kijken.

We hebben dan ook vanuit onze kleur-rijke vrouwelijke bril gekeken naar de twee lezingen. De teksten zijn voor ons zeer herkenbaar omdat we elke dag op stap moeten gaan naar de andere. We hebben vanuit deze bril een aantal elementen in de kijker gezet.

1 : als de ene zich voor een hoge berg houdt en de andere ook, dan kunnen ze elkaar niet ontmoeten.

We merken dat vrouwen die een bi-culturele relatie aangaan een open blik hebben en meestal sterke en zelfstandige vrouwen zijn. Je moet eerst durven kijken naar anderen vooraleer je een stap kunt zetten weg van je berg.

We merken dat veel mensen nog schrik hebben om in contact te komen met andere culturen. Het vreemde blijft vreemd zolang je niet iemand tegemoet gaat.

Maar het blijft belangrijk om bij een ontmoeting je zelf niet als een hoge berg op te stellen maar als een eenvoudig mens. Zo is er openheid vanaf het begin.

Een zoektocht Bij de geboorte van onze dochter en we een klap. kreg

Ze werd geboren met een fysieke handicap.

We hadden beide verdriet maar ons verwerkingproces liep volledig uit

elkaar.

We gingen steeds samen naar verschillende dokters, maar de consultaties verliepen in het Frans.

Hij benadrukte overal dat het zeker niet uit zijn familie kwam. Maar het is helemaal niet erfelijk.

Dus uit de mijne ook niet. Dat kwetste me en ik begreep het ook niet

Ik zocht verklaringen in de medische wetenschap.

Hij bleef hopen op een mirakel. Hij bleef zoeken naar een antwoord: waarom

overkomt ons dit, heb ik of mijn vrouw iets verkeerd gedaan, hebben mijn voorouders iets verkeerd gedaan, een straf van God,....

Ik ben dan op zoek gegaan

naar antwoorden om zijn reactie beter te kunnen begrijpen

Ik ben ten rade gegaan bij een Afrikaanse

huisarts die een praktijk
had in Antwerpen.

Als kind heeft zij polio
gehad.

Zij heeft me veel
ondersteuning gegeven.

Zij kon me inzicht geven
in zijn denken.

Ze kon mee verklaringen zoeken voor zijn gedrag.

Ik leerde daardoor zijn gedrag beter te interpreteren en niet alles zo persoonlijk te nemen.

Door hem beter te leren kennen, heb ik mijn verdriet ook beter

kunnen plaatsens.

2 : Rabbi Jehoeda

zegt “nu is de zin

duidelijk uit het

Boek der

Spreuken”

Door weg te
stappen van je berg
en naar de andere

te gaan ontdek je de andere maar ontdek je vooral ook jezelf. Door de ontmoeting met de andere cultuur word je eigen doen en laten in vraag gesteld.

Zaken die zo
normaal lijken,
moet je verklaren,
moet je duidelijk
maken voor je
partner.

Dit kan gaan van

kleine zaken zoals
“waarom leggen
jullie bloemen op
een graf ?” tot
zaken die te maken
hebben met de
opvoeding van je
kinderen of hoe je
omgaat met geld.

We merken wel dat als er in een relatie nog geen kinderen zijn, het gemakkelijker blijft om je eigen cultuur te bevragen. Maar op het moment dat er kinderen

betrokken zijn wordt
het veel moeilijker.

Vrouwen vertellen
ons dat de
verschillen ook
scherper worden en
dat er nu een partij
bijgekomen is

waarvoor je wilt
opkomen.

Op dat moment
moet je heel bewust
omgaan met je
eigen ik en je eigen
cultuur.

Hoe ben ik zelf
opgevoed, welke
elementen blijven
bij mij doorspelen,
wat is voor te
nemen of te laten,
wat is voor mij
minder belangrijk,
....Je moet naar je

zelf kijken en je zelf
herontdekken om
zo in dialoog te
kunnen gaan met
de andere.

Als je dit kunt,
naar jezelf kijken
door de ogen van
de andere, dan is
je leven veel rijker
geworden. Je kunt
zaken beter
plaatsen, je kunt
ook de dingen

relativeren.

Op vankantie in
Turkije Onze
zoon van
anderhalf jaar
bezocht voor de
tweede keer
Turkije. Ik leerde

er een nieuw
aspect van
Turkse mensen
bij, namelijk hun
ongedwongen
houding om met
kinderen om te
gaan, voor mij

soms ‘op het
randje’. “

Masallah!” roepen
ze uit als ze zijn
schattige snoet
zien en knijpen
hard in zijn kaken
en duwen tegen

zijn buik. “Ho,
rustig!” denkt
deze voorzichtige
moeder.

Mijn zoon heeft
veel in het water
geploeterd maar
het wordt te fris

en ik loop met
hem in zijn
laatste droge
T-shirt op het
strand. Een jong
Turks koppel
neemt hem over
van mij en draagt

hem tot in het
water. “Genoeg!”
roep ik, maar ze
stappen dieper.
“Mevrouw,
genoeg!” roep ik
nog luider en
haal mijn zoontje

weg. “Mijn kind!”
denk ik.

Baby's worden in
Turkije in mijn
ogen niet in
slaap gewiegd,
maar in alle

richtingen
geschud. “Hun
nek!” zegt mijn
Kind en
Gezin-raadgevin
gen reflex.

3. : hij klom

van de wagen
en liep hem
tegemoet

Wilt men
komen tot een
ontmoeting

moeten de
beide partners
zich wel
verplaatsen. H
et is niet goed
als maar één
persoon vanuit

zijn veilig
nest/berg naar
de andere moet
gaan.

We beseffen
meer en meer
dat we
Vlaamse
vrouwen zijn
met ons eigen
verleden. Dat

is goed want
Vlamingen zijn
mensen die
eigenlijk zeer
openstaan
voor andere
culturen. We

zijn curieus,
we willen
weten hoe de
anderen eten
klaarmaken,
wat ze doen
met de

feestdagen, ...

We proberen
onze deur te
openen.

Onze
geschiedenis
is een ook
geschiedenis
van
overheersing
door andere

culturen. Maar
r we namen
telkens het
beste over en
probeerden
daarna sterker
door te gaan.

Onze vrouwen
zijn steeds op
zoek, willen
een evenwicht
vinden tussen
hun eigen
cultuur en die

van hun
partner. Onze
partners willen
dit ook wel,
maar als de
relatie
geformaliseer

d is merken
we bij
verschillende
koppels dat
het na een
tijdje een
éénrichtingsve

rkeer wordt.

Er moet
telkens
gezocht
worden naar
een balans,

waarbij
iedereen
soms wel
eens water bij
de wijn moet
doen.

Echter vertelt
ons de realiteit
dat veel
vrouwen water
bij hun wijn
blijven doen.

En dit is niet
houdbaar.

Het aantal
echtscheiding
en bij
bi-culturele

koppels ligt
hoger dan bij
niet
bi-culturele
koppels.

En ik heb

heimwee naar
mijn witte
Turkse
marine-unifor
m, naar mijn
ploegmaten,
naar mijn

werkkamer
midden op de
zee, naar de
glinstering van
rangtekenen,
naar de dagen
van zekerheid

en werk. Ik
heb heimwee
naar de
woning waar
ik het laatst
heb gewoond
in Istanbul.

Naar mijn
buren, oom
Mustafa en
tante Arife,
naar de
momenten
van het

gezellig
praatje in de
tuin,
genietend van
een kopje
thee.
Ik heb

heimwee naar
mijn land, en
hoe. Is het
vuur dat
binnen in mij
brandt, is het

een speer
geplant in
mijn borst die
zoveel pijn
geeft, is het
de broer van

de dood of is
het de
werkelijkheid
zelf?

Voor mij is
wat ik diep

van binnen
voel,
waarvoor ik
in het geheim
tranen laat
en het laatste

punt waar ik
mijn hoop
heb gelaten,
de heimwee
naar mijn
land.

Ik heb mijn
land verloren,
achtergelaten
met de pijn,
het verlangen

en de tranen

4 : een weg

met scherpe

kronkels en

rotsblokken

Een aantal
jaren
geleden
heeft
Multiculture
el Kerkwerk

een
onderzoek
gedaan bij
bi-culturele
koppels. Eén
van de

resultaten
was dat zij
zich niet
veel anders
voelen dan
gewone

koppels.

Wel werd
gezegd dat
door de
ouders, de

vriendenkring
g, op het
werk, ...

anders naar
hen werd

gekeken.

Het klopt

dat
bi-culturele
relaties niet
veel anders
zijn. De

bochten of
rotsblokken
die elk
koppel op
hun weg

tegen
komen zijn
echter bij
een
bi-culturele

relatie
scherper of
hoger.

Dit komt
omdat je
verplicht
bent om
ook op zoek

te gaan
naar je
eigen
identiteit,
open te

staan voor
anderen en
telkens op
zoek te
gaan naar

een mooi
evenwicht
tussen
beiden. Dit
evenwicht

zoeken is
ontzettend
belangrijk
voor beide

partners.

Als één van
de partners
zich niet

erkend weet
in zijn
identiteit,
voelt hij of
zij zich

buitengeslot
en, niet
begrepen,
kortom in
een hoek

geplaatst.

En als je
iemand in
een hoek

duwt, duw
je hem of
haar verder
in een soort
vorm van

extremisme.

Religie is
een
onderwerp
dat bijna
niet ter

sprake

komt

tijdens

onze

ontmoeting

en. We
kennen van
veel
vrouwen
eerder hun

financiële
situatie, de
problemen
met
kinderen,

vooraleer

we weten

welk geloof

haar

partner

heeft.

Maar als er

problemen

zijn,

vertellen

deze

vrouwen

ons dat de
partner
stukje bij
stukje
begint te

grijpen naar
houvasten
uit zijn
geloof. Het
begint met

kleine
symbolisch
e zaken
maar
eindigt

soms zeer
extreem.

Wij vinden
het onze

taak als
organisatie
om
vrouwen dit
proces

duidelijk te
maken en
hen
inzichten te
geven.

Door inzicht
te krijgen in
jezelf en de
andere zet

je reeds de
eerste stap.

Dan
moeten ze

zelf de
keuze
maken of
ze willen
investeren

om de
viscieuze
cirkel te
doorbreken

■

Het zijn
vooral
Vlaamse
vrouwen
die dit

meemaken.

Vlaamse
mannen die
een relatie

hebben met
een
buitenlands
e vrouwen
hebben

minder dit
probleem.

De
buitenlands

e vrouw
krijgt
meestal
hier een
betere

positie dan
in haar
eigen land.

Onze
mannen/pa
rtners
moeten
meestal

werk doen
waarvoor
ze niet
geleerd
hebben,

discriminatie
op de
werkvloer,
op straat,
minder

loon
hebben
dan hun
Vlaamse
vrouw, ...

het zijn
allemaal
elementen
waarmee
ze het zeer

moeilijk
krijgen om
sterk in
hun
schoenen

te staan en
op te
komen
voor
zichzelf.

Maar als je
rondom
kijkt, zie je
automatisc
h dat wat

wij
meemaken
in ons
kleine
gezinnetje,

ook in onze
maatschappij
aan het
gebeuren
is. Bepaal

de
minderhed
en voelen
zich meer
en meer in

een hoek
gedreven
en gaan nu
teruggrijpe
n naar

zaken die
ze eigenlijk
een tijdje
geleden al
hadden

losgelaten.

Erkenning
van hun
identiteit

(en niet
strijden
tegen hun
identiteit)
zal hen de

kracht

geven om

ook van

hun berg

terug te

komen.

We zijn er
daarom
ook van
overtuigd
dat de

ervaringen
die we
meemaken
en die we
mogen

beluisteren
ons veel
kunnen
leren om
een

verdraagz

amere

wereld te

creëren.

We

noemen

onszelf

soms een

testbatterij

voor de

grote
wereld.

Daarom
vinden we
het
belangrijk
om te

kunnen
getuigen
waar we
ook
gevraagd

worden.

We willen

jullie dan
ook
bedanken
voor deze
kans.

Brigit

Kennis

Corinne

Schrauwe

n

12 januari
2008

KAV

Kleur-rijk